



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE
FITOSANITARNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Dunajska 22, 1000 Ljubljana

T: 059 152 930

F: 059 152 959

E: furs.mkgp@gov.si

www.fu.gov.si

Številka zadeve: 3430-75/2012-2

Datum: 16.05.2012

Predstojnik Fitosanitarne uprave Republike Slovenije izdaja na podlagi 9. člena Zakona o državni upravi (ZDU-1-UPB4; Uradni list RS, št. 113/05, 126/07-ZUP-E, 48/09, 8/2010-ZUP-G, 8/2012-ZVRS-F in 21/2012) v povezavi s 74. in 76. členom Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 62/07 - ZZVR-1-UPB2 in 36/2010, v nadaljevanju: ZZVR-1)

SKLEP

o potrditvi programa posebnega nadzora hruševega ožiga

I.

S tem sklepom se potrdi Program posebnega nadzora hruševega ožiga (*Erwinia amylovora* (Burill) Winslow *et al.*) (v nadaljnjem besedilu: program), ki ga je predložil koordinator posebnega nadzora.

Program določa izvajanje ugotavljanja navzočnosti, preprečevanja širjenja, določitve kraja in obsega razširjenosti hruševega ožiga (*Erwinia amylovora* (Burill) Winslow *et al.*), in je skladen s programom Republike Slovenije za fitosanitarno področje za leto 2012-2015, ki je bil sprejet s sklepom ministra št. 007-506/2011, dne 13.02.2012.

II.

Ugotavljanje zdravstvenega stanja gostiteljskih rastlin, kot ga določa program, izvajajo izvajalci javnih pooblastil in javnih služb po ZZVR-1 ter fitosanitarni inšpektorji.

Inšpekcijski nadzor in odrejanje fitosanitarnih ukrepov izvaja fitosanitarna inšpekcija Inšpektorata Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, hrano in okolje.

III.

Program mora biti izveden v rastni dobi gostiteljskih rastlin v letu 2012. Ta sklep prične veljati z dnem izdaje.

Po pooblastilu ministra
dr. Jože Ilersič
direktor



Vročeno:

- Fitosanitarna uprava Republike Slovenije (Primož Pajk)

Poslano (po elektronski pošti):

- Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, hrano in okolje (jozi.cvelbar@gov.si, anita.benko@gov.si)
- Kmetijski inštitut Slovenije (igor.zidaric@kis.si, vojko.skerlavaj@kis.si, marjeta.zemljic@kis.si)
- KGZS – Zavod Nova Gorica (mojca.rot@go.kgzs.si)
- KGZS – Zavod Maribor (joze.miklavc@kmetijski-zavod.si)
- KGZS – Zavod Novo mesto (domen.bajec@gov.si)
- Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije (alenka.ferlez-rus@ihps.si)
- Gozdarski inštitut Slovenije (dusan.jurc@gozdis.si)
- Zavod za gozdove Slovenije (marija.kolsek@zgs.gov.si)
- Nacionalni inštitut za biologijo (maja.ravnikar@nib.si, tanja.dreo@nib.si, manca.pirc@nib.si)

V vednost:

- Fitosanitarna uprava RS, Sektor za zdravstveno varstvo rastlin in Sektor za sorte rastlin in semenarstvo
- arhiv, tu



Številka: 3430-75/2012-1

Datum: 16.05.2012

ZADEVA: PROGRAM POSEBNEGA NADZORA HRUŠEVEGA OŽIGA (*Erwinia amylovora* (Burill) Winslow *et al.*) ZA LETO 2012

Ugotavljanje navzočnosti, preprečevanje širjenja in zatiranje hruševega ožiga (*Erwinia amylovora* (Burill) Winslow *et al.*) izvajamo v Sloveniji kot izpolnitev pogoja za varovano območje Evropske unije za bakterijo *Erwinia amylovora* in njeno obvladovanje. Zdravstveni pregledi gostiteljskih rastlin potekajo v skladu s Pravilnikom o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranje hruševega ožiga (Uradni list RS, št. 19/09), in sicer kot:

- vizualni pregledi in opazovanja,
- jemanje vzorcev rastlin s sumljivimi znamenji bolezni,
- jemanje vzorcev za testiranje na latentno okuženost rastlin v drevesnicah in matičnih nasadih.

Podatke o pregledih in vzorčenjih ter o opravljenih laboratorijskih analizah, fitosanitarni inšpektorji zbirajo v aplikaciji ISI – Informacijski sistem Inšpektorata (v nadaljnjem besedilu: ISI), ostali sodelujoči pa v aplikacijo FURS APL v skladu z Navodili za vzpostavitev uradnih evidenc o obvladovanju hruševega ožiga, ki so v prilogi 2 temu programu. Pooblaščen laboratorij (NIB) podatke o rezultatih analiz sproti vpisuje v aplikacijo FITO – nadzor (modul za vpisovanje laboratorijskih analiz), od koder se zagotovi povezava do podatkov o pregledih v FURS APL.

Na podlagi rezultatov pregledov Fitosanitarna uprava RS razmeji žarišča, okužena in neokužena območja ter nevtralna območja za pridelavo razmnoževalnega materiala gostiteljskih rastlin in določi ukrepe za obvladovanje hruševega ožiga.

1 KRAJ IN PREDMET PREGLEDA

1.1. NALOGE IN POOBLASTILA

Izvajalci posebnega nadzora opravljajo preglede gostiteljskih rastlin v rastni dobi na vseh:

- žariščih okužb zaradi preprečitve širjenja okužbe (priloga 1 tega programa),
- neokuženih območjih – zaradi potrditve odsotnosti hruševega ožiga in zagotavljanja zgodnjega odkrivanja,
- nevtralnem območju pridelave rastlin za saditev (priloga 1 tega programa),
- neokuženih mestih/enotah pridelave (obvezen zdravstveni pregled sadilnega materiala v drevesnicah in matičnih nasadih s pripadajočimi varovalnimi pasovi),
- na prijavljenih lokacijah za sajenje drevesnic in matičnih nasadov,
- okuženem območju zaradi spremljanja obvladovanja hruševega ožiga.

Vizualne preglede rastlin in odvzem vzorcev v okviru rednega in posebnega nadzora izvajajo:

- a) FITOSANITARNI INŠPEKTORJI predvsem v:
 - drevesnicah z varovalnim pasom,
 - matičnih nasadih z varovalnim pasom,
 - nevtralnem območju (razen v primerih, ko je drugače dogovorjeno s pooblaščenim izvajalcem javne službe zdravstvenega varstva rastlin),
 - aktivnih žariščih okužb;
- b) POOBLAŠČENI IZVAJALCI JAVNE SLUŽBE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA RASTLIN predvsem v
 - sadovnjakih, vrtovih in drugih rastiščih (naključni pregledi, pregledi uradnih prijav na sum: KIS (Zidarič, Škerlavaj, Urbančič Zemljič), IHPS, KGZS-NM, KGZS-NG, KGZS-MB,
 - v nevtralnem območju v dogovoru s pristojno FSI;
- c) IZVAJALCI JAVNIH POOBLASTIL S KMETIJSKEGA INŠTITUTA SLOVENIJE
 - v drevesnicah in matičnih nasadih za pridelavo uradno potrjenega materiala s pripadajočimi varovalnimi pasovi: KIS (Ambrožič-Turk),
 - opazovalne točke po vsej Sloveniji: KIS (Zidarič, Škerlavaj, Urbančič Zemljič),
 - vključitev v lokalni nadzor ob izbruhu bakterije;
- d) IZVAJALCI JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE
 - na gozdnih gostiteljskih rastlinah (ZGS),
 - gozdnih drevesnicah (GIS) s pripadajočimi varovalnimi pasovi (GI);
- e) URADNE OSEBE S FITOSANITARNE UPRAVE RS
 - po potrebi (ob izbruhu): Sektor za zdravstveno varstvo rastlin;

Ostali sodelujoči in njihove naloge:

- f) NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
 - laboratorijsko testiranje in obveščanje o rezultatih, vpis rezultatov v aplikacije FITO–nadzor/ISI/FURS APL;
- g) OPAZOVALNO-NAPOVEDOVALNA SLUŽBA
 - opazovanje fenofaz, merjenje meteoroloških dejavnikov in napovedovanje hruševega ožiga (Maryblyt) ter obveščanje o nevarnosti in obvladovanju hruševega ožiga;
- h) FITOSANITARNA UPRAVA RS
 - koordinacija izvajalcev, obveščanje strokovne in laične javnosti, poročanje in izmenjava informacij med organi in izvajalci zdravstvenega varstva rastlin;
- i) KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA: svetovanje ukrepov in pregledi predvsem v
 - intenzivnih in travniških nasadih jablan, hrušk in kutin;
- j) DRUGI ORGANI IN ORGANIZACIJE - obveščanje in odprava posledic naravnih nesreč po **Zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč** (Uradni list RS, št.114/05 in 102/07) (Center za obveščanje RS in Uprava za zaščito in

reševanje RS) in **Zakonu o zdravstvenem varstvu rastlin** (Uradni list RS, št. 62/2007 - ZZVR-1-UPB2 in 36/10).

1.2 PREDMET PREGLEDA

1.2.1 Gostiteljske rastline, ki so posebno občutljive na hrušev ožig, pripadajo sledečim rodovom:

<i>Amelanchier</i> (šmarna hrušica)	<i>Malus</i> (jablana)
<i>Chaenomeles</i> (japonska kutina)	<i>Mespilus</i> (nešplja)
<i>Cotoneaster</i> (panešplja)	<i>Pyracantha</i> (ognjeni trn)
<i>Crataegus</i> (beli trn, glog)	<i>Pyrus</i> (hruška)
<i>Cydonia</i> (kutina)	<i>Sorbus</i> (jerebika, skorš), razen <i>S.intermedia</i>
<i>Eryobotria</i> (japonska nešplja)	<i>Photinia davidiana</i> (fotinja, ex. stranvezija)

Deli rastlin, ki so primerni za **vzorčenje** – zlasti ob sumu na okužbo (točka 1.4) (neokužena, ogrožena in okužena območja in mesta pridelave gostiteljskih rastlin za saditev):

- za testiranje latentne okuženosti (zlasti v drevesnicah): Odvzem 60-100 poganjkov približne dolžine 20-40 cm iz rastlin v nasadu. V vzorcu so lahko rastline različnih vrst in sort iz enega nasada, vendar morajo biti zastopane v enaki meri in iz ne več kot treh rodov (Bulletin OEPP/EPPO Bulletin 22, 225-231, 1992).
- v primeru sumljivih simptomov: vsi deli rastlin z bolezenskimi znamenji (poganjki, starejši les, plodovi...) - vzorec mora vsebovati bolezensko znamenje in 20 cm lesa pod mejo med zdravim delom rastline in simptomom.
- zagotoviti je potrebno čim hitrejšo in varno dostavo vzorca v laboratorij ob upoštevanju higienskih ukrepov [priloga 3 **pravilnika o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranje hruševega ožiga** (Uradni list RS, št. 19/09)]

1.2.2 Čebelje družine (omejitev premeščanja)

V času trajanja nevarnosti širjenja hruševega ožiga je prepovedan premik čebeljih družin z okuženega območja in iz žarišč okužbe s pripadajočim varovalnim pasom v bližino sadovnjakov na ogroženih območjih (slika 2):

- pri čemer se za bližino sadovnjaka razume razdalja do 1 km od roba pripadajočega GERK-a (če so lokacije na območju ustalitve), oziroma
- pri čemer se za bližino šteje razdalja do 3 km od roba GERK-a (na varovana območja Štajerske, Pomurja, Primorske in Goriškega in nevtralna območja), oziroma
- ne glede na bližino sadovnjaka na preostala neokužena varovana območja (zlasti spodnja Štajerska, Posavje in Dolenjska).

Prepoved velja od 15. marca (Primorska) oziroma od 25. marca (ostala Slovenija) do 30. junija. Izven tega datumskega roka omejitev premeščanja ni potrebna. Imetnik čebel lahko izjemoma premešča čebelje družine iz območij, kjer velja omejitev, če izvede enega od karantenskih ukrepov pred premikom, kot so:

- 48 urna zaprtost v temnem prostoru,
- 72 urna karantena na nadmorski višini 1300 m ali na območju, kjer ni cvetočih gostiteljskih rastlin na preletni razdalji čebel.

1.3 RAZMEJITEV OBMOČIJ

- a) **Žarišče okužbe** je območje okoli potrditve okužbe, ki je določeno s pravokotnimi koordinatami v metrih, kjer je hrušev ožig potrjen, s polmerom 1 km. Glede na fazo eradikacije hruševega ožiga so na podlagi rezultatov posebnega nadzora iz preteklih let določena:
- aktivna žarišča (priloga 1.2 tega programa)**
 - žarišča v mirovanju (priloga 1.3 tega programa)**
 - žarišča, kjer je bila ugotovljena visoka stopnja pojavljanja hruševega ožiga in njegova eradikacija ni mogoča, in so prekvalificirana v okužena/ustaljena območja (**priloga 1.1 tega programa**).
- b) **Okuženo območje** je del posebno nadzorovanega območja, kjer se je hrušev ožig ustalil (**priloga 1.1 tega programa**).
- c) **Nevtralno območje** je uradno nadzorovano območje pridelave rastlin za saditev, veliko vsaj 50 km², na katerem je dokazana odsotnost hruševega ožiga. Vzpostavi se znotraj okuženega območja na pobudo pridelovalcev ali po uradni dolžnosti.
- d) **Neokužena območja** so vsa območja RS, ki niso na seznamu okuženih območij. Sem sodijo tudi vsa območja z nizko stopnjo pojavljanja hruševega ožiga, to so aktivna žarišča in žarišča v mirovanju. Neokužena območja imajo priznan status varovanega območja po uredbi Komisije o priznavanju varovanih območij v Skupnosti, izpostavljenih posebni nevarnosti za zdravstveno varstvo rastlin, ter direktivi Sveta 2000/29/ES.
- e) **Varovalni pas** je del neokuženega območja, v katerem se izvajajo fitosanitarni ukrepi z namenom preprečevanja širjenja hruševega ožiga in obdaja: drevesnico, matični nasad oziroma neokuženo mesto ali enoto pridelave sadilnega in razmnoževalnega materiala gostiteljskih rastlin ali neposredno žarišče okužbe (mesto najdbe).
- f) **Ogroženo območje** je območje z gostiteljskimi rastlinami za saditev in pridelavo plodov, na katerem so ekološki dejavniki ugodni za naselitev hruševega ožiga, katerega navzočnost bi v tem območju lahko povzročila pomembno gospodarsko škodo. To so zlasti intenzivni sadovnjaki in drevesnice, kjer je potrebno opravljati preventivne zdravstvene preglede zaradi zgodnjega ugotavljanja okužbe (slika 2).

Seznam razmejenih območij je dosegljiv pri Fitosanitarni upravi RS ter na njeni spletni strani

(http://www.fu.gov.si/si/storitve_in_ukrepi/posebno_nadzorovani_organizmi/hrusev_ozi_g/). Razmejena območja pregledujejo izvajalci posebnega nadzora glede na razdelitev pooblastil iz točke 1.1 v skladu s tem programom.

1.4 SUM NA OKUŽBO

Sum na okužbo se ovrže ali potrdi z laboratorijsko analizo, v razmejenem žarišču pa tudi z vizualnim pregledom. Na okužbo sumimo ob pojavu znamenj na gostiteljskih rastlinah, na podlagi napovedi nevarnosti s strani opazovalno-napovedovalne službe ali ugotovljenem neizvajanju predpisanih ukrepov s strani imetnika.

a) **Sum ob vidnih znamenjih:**

- razpoke in rakaste rane na lesu, nekrotično obarvan žilni kambij ob odstranitvi lubja,
- brezbarvni do mlečno bel bakterijski izcedek, ki se s staranjem spremeni v jantarno rumeno do rjavo barvo in se strdi,
- voden videz, hitro venenje, rjavenje in sušenje cvetov in cvetnih šopov,
- kljukasto ukrivljeni vršiček poganjka, ki spominja na pastirsko palico,
- ožgan videz okuženih poganjkov: mladi vršički se oranžno obarvajo, vejice in večje

veje skupaj z listjem na poganjku venijo, se sušijo in postanejo pri jablani temno rjave, pri hruški črne barve, pri ostalih gostiteljskih rastlinah pa rdeče do rjave barve (sprememba barve ob listnem peclju, in napredovanje od glavne žile po listni ploskvi proti robu lista),

→ plodovi potemnijo, se posušijo in zgrbančijo (mumificirajo),
→ posušeni cvetovi, listi in mladi plodovi ne odpadejo, ampak ostanejo na rastlini tudi pozimi.

Vsak imetnik je dolžan obvestiti pristojnega inšpektorja ali pooblaščenega izvajalca javne službe zdravstvenega varstva rastlin in upoštevati splošne higiensko – sanitarne ukrepe:

→ domnevno okuženih rastlin se ne sme dotikati brez razloga,
→ delo z domnevno okuženimi rastlinami je potrebno takoj prekiniti,
→ razkužiti orodje, mehanizacijo obutev, oblačila in roke, če je prišlo do stika z domnevno okuženimi rastlinami

b) **Sum, ko ni vidnih znamenj:**

→ občutljiva fenološka faza rastlin,
→ ugodne klimatske razmere (napoved Maryblyt),
→ nahajanje rastlin v okuženem območju in njegovi bližini.

Izpolnitev pogojev za okužbo napove izvajalec javne službe zdravstvenega varstva rastlin na področju opazovanja in napovedovanja škodljivih organizmov s pomočjo prognostičnega modela, ki ga je odobrila Fitosanitarna uprava RS (Maryblyt). Lokalne napovedi izdajo za svoje območje: KIS (Ljubljana z okolico in Gorenjska), KGZS-NG (Primorska in Notranjska), KGZS-NM (Dolenjska, Posavje, Bela Krajina), IHPS (Spodnja Štajerska, Savinjska dolina, Koroška) in KGZS-MB (Zgornja Štajerska, Prekmurje). Centralno napoved izda KIS v soglasju s FURS.

c) **Neizpolnjevanje ukrepov**

Ob ugotovljenem neizvajanju predpisanih ukrepov s strani imetnika (predvsem pregledovanje in vodenje evidenc o pregledih) inšpektor lahko odredi na mestih pridelave sadilnega materiala odvzem vzorcev za analizo na latentno okužbo.

2 METODE DELA

Glede na ciljne skupine gostiteljskih rastlin se določi način dela ter izvajanje pregledov in vzorčenj v skladu s pravilnikom (točka 1.1). Ostale aktivnosti izvajajo:

- laboratorijske analize: nacionalni inštitut za biologijo (NIB) - testiranja glede *na sum*: pri prisotnih znamenjih okužbe in *latentno testiranje*: v času cvetenja in ob razvoju poganjkov ter redno letno testiranje v obdobju avgust/oktober, pri čemer so prioriteta mesta vzorčenja: nevtralna območja, bližina aktivnih žarišč, bližina nevtrálnih območij oz. nove lokacije pridelave gostiteljskih rastlin, ki jih izvede FSI
- inšpekcijski nadzor (imetniki gostiteljskih rastlin, premeščanje čebel v času omejitve premeščanja in omejitve gojenja gostiteljskih rastlin): FSI
- inšpekcijski nadzor gozdnih rastlin, varovalnih pasov gozdnih drevesnic: GI
- zbiranje podatkov o pregledih in odvzetih vzorcih in obveščanje FURS: FSI, KIS, IHPS, KGZ-MB, KGZ-NM, KGZ-NG
- zbiranje podatkov o testiranjih in obveščanje o rezultatih: NIB
- obdelava zbranih podatkov: FURS, FSI

2.1 ČAS NADZORA

V skladu s Pravilnikom o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranje hruševega ožiga (Uradni list RS, št. 19/09) potekajo pregledi in opazovanja gostiteljskih rastlin zaradi ugotovitve okužbe najmanj v času cvetenja ter v obdobju od julija do avgusta in od septembra do oktobra, zlasti po vsakem neurju ali toči ali ob napovedi nevarnosti opazovalno-napovedovalne službe. Testiranja na latentno vzorčenja, zlasti pri registriranih pridelovalcih se izvedejo v času od 1. dekade septembra do najkasneje 1. dekade oktobra. Testiranja vzorcev na sum se izvedejo glede na potrebna vzorčenja, ki so odvisna od več dejavnikov (npr. vremenske razmere, stopnja okužbe in veljavna razmejitev).

a) Pogostnost pregledov

Izvajalci posebnega nadzora iz točke 1.1 tega programa pregledajo:

- **aktivna žarišča** (glej **priloga 1 - točka 1.2** tega programa) – vsaj 3 krat med vegetacijo:
 - v času cvetenja
 - v obdobju julij/avgust in
 - v obdobju september/oktober;
- **žarišča v mirovanju** (glej **priloga 1 - točka 1.3**) - vsaj 2 krat med vegetacijo;
- **okužena območja** (glej **priloga 1 - točka 1.1**) - vsaj 1 krat med vegetacijo, vsaj v **ogroženih območjih** (sadovnjaki), zlasti v preklicanih žariščih iz zadnjih treh;
- **nevtralna območja** - vsaj 2 krat med vegetacijo na izbranih opazovalnih točkah;
- **neokužena območja**, razen v aktivnih žariščih in žariščih v mirovanju, med vegetacijo, naključno in na izbranih opazovalnih točkah.

Čas cvetenja glavnih gostiteljskih rastlin bakterijskega hruševega ožiga:

Slovensko ime	Latinsko ime	Začetek cvetenja	Konec cvetenja
Sadne rastline			
hruška	<i>Pyrus</i>	začetek aprila	konec aprila
jablana	<i>Malus</i>	konec aprila	začetek maja
kutina	<i>Cydonia</i>	konec maja	začetek junija
nešplja	<i>Mespilus</i>	konec maja	začetek junija
japonska nešplja	<i>Eryobotria</i>	-	-
Okrasne rastline			
japonska kutina	<i>Chaenomeles</i>	začetek marca	sredina maja
beli trn, glog	<i>Crataegus</i>	začetek aprila	sredina junija
šmarna hrušica	<i>Amelanchier</i>	začetek aprila	sredina maja
panešplja	<i>Cotoneaster</i>	sredina aprila	začetek julija
ognjeni trn	<i>Pyracantha</i>	začetek maja	konec junija
jerebika, skorš	<i>Sorbus</i>	začetek maja	konec junija
fotinja	<i>Photinia</i> [ex. <i>Stranvaesia</i>]	začetek junija	sredina julija

b) Izvajalci

- opazovanja in vzorčenja: **FSI** aktivna žarišča in drevesnice z varovalnim pasom 1 km, **KIS**, **drugi izvajalci javne službe zdravstvenega varstva rastlin** in **KSS** intenzivni nasadi in druga mesta v aktivnih žariščih in žariščih v mirovanju v dogovoru s FSI in 5 km pas, **ZGS** gozdni rob
- nevtralno območje: monitoring točke **FSI** oz. v dogovoru FSI & izvajalci javne službe zdravstvenega varstva rastlin – opazovanje 2x,
- druga območja: monitoring točke in naključni pregledi **KIS** in **ZGS**

2.2 PREGLEDI MEST PRIDELAVE SADILNEGA MATERIALA

a) Aktivnosti in način dela

Izvajalci posebnega nadzora opravljajo vizualne preglede:

- vseh mest pridelave dvakrat letno v skladu s predpisi: drevesnica ali matični nasad;
- 250 m pasu okoli drevesnice ali matičnega nasada zaradi gojenja prepovedanih gostiteljskih rastlin;
- gostiteljskih rastlin v 500 m varovalnem pasu drevesnic in matičnih nasadov na varovalnem in nevtralnem območju okoli mest pridelave zaradi ugotovitve simptomov okužbe;
- gostiteljskih rastlin v 250 m varovalnem pasu drevesnic in matičnih nasadov na okuženem območju;
- gostiteljskih rastlin na nevtralnem območju v 1000 m pasu okoli mest pridelave sadilnega materiala zaradi ugotovitve simptomov okužbe.

V primeru sumljivih bolezenskih znamenj odvzamejo vzorce za laboratorijsko testiranje in zberejo podatke o opravljenih pregledih in odvzetih vzorcih v skladu s tem programom.

V drevesnicah na nevtralnem območju je potrebno odvzeti vzorce za testiranje na latentno okužbo.

b) Izvajalci

- dovolitev sajenja na novo lokacijo: **FSI, FURS** (soglasje)
- letna prijava pridelave: **FURS** (evidentiranje), **FSI** (pregledi)
- opazovanje in vzorčenje v drevesnicah ter obveščanje: **FSI, GIS, (KIS – uradno potrjevanje)**
- izrekanje ukrepov in nadzor nad njihovim izvajanjem: **FSI**
- laboratorijske analize: **NIB**

2.3 PREGLEDI INTENZIVNIH PRIDELOVALNIH NASADOV JABLAN IN HRUŠK

a) Aktivnosti in način dela

Izvajalci posebnega nadzora opravljajo vizualne preglede:

- rodni nasadov in bližino vseh intenzivnih nasadov na pomembnejših pridelovalnih območjih (zlasti ogroženih/neokuženih območjih) in v primeru sumljivih bolezenskih znamenj odvzamejo vzorce za laboratorijsko testiranje.

b) Izvajalci

- vizualna opazovanja: pridelovalci v sodelovanju z **javno službo za zdravstveno varstvo rastlin** (KIS, IHPS, KGZS-NM, KGZS-MB, KGZS-NG), **Kmetijsko svetovalno službo in FSI**
- odvzem vzorcev s simptomi: **KIS, javna služba za zdravstveno varstvo rastlin** (IHPS, KGZS-NM, KGZS-MB, KGZS-NG), **FSI** (oblikovanje lokalnih koordinacijskih središč)
- laboratorijske analize: **NIB**

2.4 PREGLEDI NA NEVTRALNIH OBMOČJIH

a) Aktivnosti in način dela

Izvajalci posebnega nadzora opravljajo vizualne preglede na stalnih opazovalnih točkah, ki so gostejše v bližini vzpostavljenih mest pridelave sadilnega materiala.

Opazovanja gostiteljskih rastlin se izvajajo dvakrat letno v obdobjih julij/avgust in september/oktober v vrtovih, javnih parkih, drevoredih, travniških sadovnjakih, okrasnih nasadih in naravnih rastiščih.

Ob pregledih morajo biti izvajalci pozorni na prepoved gojenja panešpelj (*Cotoneaster* spp.), ognjenega trna (*Pyracantha*), fotinije (*Photinia davidiana*), gloja (*Crataegus*) in kutine (*Cydonia*) na nevtralnih območjih in varovalnih pasovih drevesnic in intenzivnih nasadov.

B) Izvajalci

- vizualna opazovanja in vzorčenje (nevtralna, neokužena oziroma ogrožena območja) ter pošiljanje v laboratorijsko analizo: **KIS, FSI**
- laboratorijske analize: **NIB**

2.5 PREGLEDI NA DRUGIH OPAZOVALNIH TOČKAH

Na celotnem nadzorovanem območju RS se vzpostavi okoli 200 opazovalnih točk predvsem na ogroženih območjih/neokuženih območjih.

a) Predvidene aktivnosti in način dela

- opazovanja gostiteljskih rastlin
- opazovanja gozdnih gostiteljskih rastlin (predvsem iz rodov *Sorbus* sp., *Crataegus* sp. in *Amelanchier* sp.) ob gozdnem robu
- odvzem uradnih vzorcev ob sumu na okužbo
- odrejanje ukrepov v primeru potrditve okužbe
- zbiranje podatkov in poročanje o rezultatih opazovanj

b) Izvajalci:

- vizualna opazovanja in odvzem vzorcev: **KIS** (Zidarič, Škerlavaj, Urbančič Zemljič)
- vizualna opazovanja in odvzem vzorcev: **Zavod za gozdove Slovenije** v sodelovanju z **GI, GIS**
- laboratorijske analize: **NIB**

2.6 NAPOVEDI OPAZOVALNO-NAPOVEDOVALNE SLUŽBE IN OBVEŠČANJE

a) Napovedovanje obdobj, ugodnih za pojav simptomov bolezni s programom Maryblyt:

- določitev lokacij v nasadih pečkarjev na sadjarskih območjih (zlasti neokužena/ogrožena območja)
- spremljanje fenofaz jablan in hrušk ter močnejših vremenskih pojavov (nevihta, toča, megla): lokalni opazovalci, beleženje podatkov o fenofazah, vremenskih pojavih in meteoroloških parametrov (Adcon)
- obdelava podatkov s programsko opremo Adcon (prognozni model Maryblyt)

- obveščanje javnosti o ugodnih razmerah za bolezen preko obvestil avtomatskega prognostičnega sistema na FITO-INFO, e-pošte, v časopisju in radia v okviru prognostične službe
- vzpostavitev modela za napovedovanje na spletni strani

b) Termini:

- od cvetenja do obiranja jablan in hrušk

c) Izvajalci:

- **lokalni opazovalci** in **zavodi**, kjer deluje prognostična služba za varstvo rastlin; vizualna opazovanja in odvzem vzorcev: **KIS, IHPS, KGZS-NM, KGZS-MB, KGZS-NG**

Obveščanje lokalne javnosti: oglasna deska, zloženke, lokalni časopis, radio in televizija, spletna stran, publikacije: **FSI, KIS, IHPS, KGZS-MB, KGZS-NM, KGZS-NG**.

Obveščanje na državni ravni in obveščanje strokovne javnosti o metodah in rezultatih obvladovanja: **FURS**.

Sprotno medsebojno obveščanje **FURS** in izvajalcev nadzora o rezultatih opravljenih dejavnosti (preko aplikacij ISI, FURS APL in občasnih poročil o ukrepih): **FSI, NIB, GI** o morebitnih novih/starih žariščih bolezni.

2.7 VZPOSTAVITEV URADNIH EVIDENC O OBVLADOVANJU HRUŠEVEGA OŽIGA

Za obvladovanje hruševega ožiga so v prilogi 2 tega programa izdana Navodila za vzpostavitev uradnih evidenc o posebnem nadzoru, ki omogočajo opravljanje zlasti naslednjih nalog:

1. Upravne naloge:

- izdajanje odločb o določitvi novih žarišč in okuženih območij na podlagi pravilnika o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranje hruševega ožiga (Uradni list RS, št. 19/09);
- izris kart za območja nadzora;
- sprotno ažuriranje spletne strani <http://www.fu.gov.si> zaradi obveščanja javnosti in prizadetih občin (objava odločb, kart, obvestil, diskusijski forum,...);
- izdajanje navodil pristojnim službam za vzorčenje in ukrepanje v primeru okužbe;
- sprotno ažuriranje uradnih evidenc: ISI, FURS APL in FITO – nadzor (modul za vpisovanje laboratorijskih analiz);
- evidence prijav sumov na okužbo ter evidence spremljanja in izvedenih ukrepov (po številu uradnih prijav).

2. Naloge zdravstvenih pregledov rastlin:

- pregledovanje okuženih območij, še zlasti intenzivnih nasadov jablan in hrušk ter registriranih drevesnic in varovalnih pasov okoli njih;
- odrejanje uničenja okuženih rastlin.

3. Naloge koordinacije:

- nadaljnje usposabljanje in izobraževanje javne gozdarske službe, javne službe za varstvo rastlin in kmetijske svetovalne službe,

- organiziranje in koordinacija prognostične službe za vzdrževanje Maryblyt sistema na sadjarskih lokacijah na centralno obdelavo podatkov (strežnik + splet),
- koordinacija pregledov, ki jih opravljajo IRSKGHO – Fitosanitarna inšpekcija, Zavod za gozdove Slovenije in izvajalci javne službe varstva rastlin (Kmetijski inštitut Slovenije, Inštitut za hmeljarstvo Slovenije, KGZS-Zavod Nova Gorica, KGZS-Zavod Maribor in KGZS-Zavod Novo mesto).

4. Strokovne naloge:

- opravljanje laboratorijskih analiz sumljivih vzorcev po pooblastilu (NIB);
- priprava in objava strokovnih in drugih člankov v strokovnem in dnevno informativnem tisku skupaj s FSI in strokovnjaki s pooblaščenih institucij;
- organizacija in izvedba strokovnih predavanj o hruševem ožigu za zainteresirane (sadjarska društva, pridelovalce, kmetijske svetovalce-specialiste za sadjarstvo);
- osveščanje kmetijskih pridelovalcev o nevarnosti, biologiji in ukrepih hruševega ožiga in sicer za vse udeležence obveznega izobraževanja o uporabi FFS, ki ga izvaja KSS in druge pooblaščen institucije (IHPS, srednje kmetijske šole,...).

5. Naloge obveščanja :

- osveščanje javnosti o poznavanju gostiteljskih rastlin in simptomov (izdaja obvestil za javnost v sodelovanju s Centrom za obveščanje RS pri Upravi RS za zaščito in reševanje, ki posreduje obvestila lokalnim medijem);
- priprava poročil o pregledih in ukrepih pri obvladovanju hruševega ožiga za MKO, Vlado, Odbor za kmetijstvo pri DZ;
- poročanje Stalnemu odboru za zdravstveno varstvo rastlin pri Evropski komisiji in Evropski organizaciji za varstvo rastlin (EPPO).

3. LABORATORIJSKO TESTIRANJE ODVZETIH VZORCEV

Laboratorijske analize od priprave prispelih vzorcev, izolacije bakterij na gojiščih, in potrditvenih testov opravlja **NIB**.

Pri tem vodi evidenco o prispelih vzorcih in o rezultatih analiz, o čemer redno obvešča FSI, FURS in KIS (Zidarič, Škerlavaj) v skladu z navodili za vzpostavitev uradnih evidenc o posebnem nadzoru. Ob morebitnem pozitivnem rezultatu testiranja takoj obvesti FURS in FSI.

Laboratorijsko testiranje bo opravljeno, kadar bodo taki vzorci prispeli. Za večje število vzorcev, nujno testiranje ali druge posebnosti, vzorčevalec predhodno obvesti laboratorij. Število vzorcev je določeno s pogodbo FURS-NIB. Če ob izbruhu število vzorcev preseže pogodbeno vrednost, FURS uskladi obseg vzorčenja in zagotavljanja finančnih sredstev.

Analizne metode so povzete po mednarodnih protokolih PM 3/40 (EPPO Bulletin OEPP/EPPO Bulletin 22 (1992): 225-231), PM 7/20 (Bulletin OEPP/EPPO Bulletin (2004) 34, 155-157) ter drugi relevantni znanstveni in strokovni literaturi. Poleg spodaj opisanih metod se po potrebi, glede na rezultate presejalnih testov, opravijo dodatni testi: imunofluorescenčni test, obogatitev bakterije v neselektivnih in selektivnih gojiščih, preverjanje inhibicije rasti tarčne bakterije na gojiščih ali druge.

a) Metoda za ugotavljanje latentne okužbe (odločitev FSI za drevesnice in matične nasade):

Odvzem vzorca: Za laboratorijsko preverjanje latentne okužbe odvezamo vzorec tako, da posamezni vzorec sestavljen iz 60-100 vejic/poganjkov enega rodu, dolžine približno 20 cm odvezamo iz 60 drevesc/sadik skupaj z listi. Če je na eni parceli posajenih več sort gostiteljskih rastlin istega rodu se lahko odvzame tudi kumulativen vzorec (do največ tri sorte), oziroma do največ trije rodovi v vzorcu (v tem primeru po 20 vejic vsakega rodu ali sorte). V primeru kumulativnega vzorca je potrebno vsako sorto ali vrsto zvezati posebej, preden se shrani v skupni vrečki.

Testiranje: Iz vzorca 60-100 poganjkov se izbere 30 poganjkov za laboratorijski vzorec in pripravi iz vsakega 4 segmente (skupno 120 koščkov), sledi ekstrakcija in postopno centrifugiranje za osamitev in koncentriranje bakterij. Predvidena sta dva presejalna testa: test PCR v realnem času po obogatitvi in izolacija na gojiščih po obogatitvi. Sumljive kolonije se potrjujejo z opazovanjem morfologije, serološkim testom (aglutinacijo/imunofluorescenčnim testom), PCR/PCR v realnem času ter potrjevanjem patogenosti.

b) Metoda za dokazovanje okužbe pri vzorcih z izraženimi bolezenskimi znamenji:

Iz rastlin z izraženimi bolezenskimi znamenji hruševega ožiga se izolira bakterije iz cone potovanja okužbe ali iz celega rastlinskega dela, če cona ni opazna. Bakterije iz vzorcev se izolirajo na splošnih gojiščih. Sumljive kolonije se potrjujejo z opazovanjem morfologije, serološkim testom (aglutinacijo/imunofluorescenčnim testom), PCR/PCR v realnem času ter potrjevanjem patogenosti.

4. OBVEZNOST VODENJA EVIDENC in IZDELAVA KARTE SISTEMATIČNEGA NADZORA

Vsak vzorčevalec oziroma preglednik mora sproti preverjati mesta, kjer je odvzel vzorce s pomočjo FURS APL, ISI ali GPS naprave. Pri opisu kraja odvzema vzorca (kar se navede v zapisniku o odvzemu vzorca), je potrebno čim točneje opredeliti mesto vzorčenja (naslov, GERK-PID, koordinate, k.o. in št. parcele oziroma podatke o gozdnih odsekih). Standard za zapis koordinat je Gauss-Krugerjev sistem [m], ki je nastavljen tudi v Atlasu Slovenije.

Vpis podatkov o vzorčenju je nujno potreben najkasneje naslednji dan po odvzemu vzorcev (zaradi kasnejšega vnosa podatkov rezultatov vzorčenja). Obvezno je tudi določiti koordinatne točke mest pregleda (zaradi določitve območja in izdelave kart) po eni od naslednjih tehnik:

- iz GPS koordinate
- iz GERK-ov (v kolikor ti obstajajo)
- iz parcel, ki so vpisane v digitalni kataster
- iz gozdnih odsekov
- iz naslova, ki so v evidenci hišnih števil
- iz lokacije, ki se določijo na kartah v aplikaciji

Koordinatne točke mest pregleda se izpišejo v zgoraj naštetem vrstnem redu. Pri določitvi koordinatnih točk iz parcel/GERK-ov/gozdnih odsekov, aplikacija upošteva izpis centroida koordinat prvo vpisanega podatka.

Že v letu 2007 se je uvedel sistem poenotenega uradnega vzorčenja s standardizirano številko vzorca, ki jo pri uradnem vzorčenju uporabljajo uradni pregledniki v skladu z navodili o vodenju uradnih evidenc o obvladovanju bakterijskega hruševega ožiga, ki so s strani FURS pooblaščen za odvzem uradnih vzorcev. Tak način evidentiranja

povezuje podatke o odvzemu vzorca s terenskimi podatki in omogoča tudi zajem s pomočjo črtne kode.

Na podlagi zbiranja podatkov o terenskem delu, ki se bo opravljalo v okviru Kmetijskega inštituta Slovenije, drugih pooblaščenih ustanov in Fitosanitarne inšpekcije, vzorčenja in povratnih informacij iz laboratorija se bo gradila karta razširjenosti hruševega ožiga, ki je podlaga za uveljavitev sistema varovanih in nevtralnih območij.

5 NOSILCI NADZORA

Koordinator posebnega nadzora škodljivih organizmov:

Primož Pajk, MKO - FURS,

m.tel.: 041/354-405, tel.: 059 152 944, fax.: 059 152 959

e-mail: primoz.pajk@gov.si

V primeru zadržanosti koordinacijo prevzame:

Vlasta Knapič, MKO - FURS,

m.tel.: 041/354-211, tel.: 059 152 930, fax.: 059 152 959

e-mail: vlasta.knapic@gov.si

Koordinator v FSI:

Joži Jerman Cvelbar, IRSKGHO,

m.tel.: 041/789-265, tel.: 01/434 57 00, fax.: 01/434 57 17

e-mail: jozi.cvelbar@gov.si

V primeru zadržanosti koordinacijo prevzame:

mag. Andrej Potočnik, IRSKGHO – FSI Kranj,

m.tel.: 031/373-356, tel.: 04/201 86 31, fax.: 04/201 86 32

e-mail: andrei.potocnik@gov.si

Diagnostični laboratorij:

Manca Pirc, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, 1000 Ljubljana

m.tel.: 031/670-335, tel.: 059 232 809, fax.: 01/257 38 47

e-mail: Labfito@nib.si, manca.pirc@nib.si

V primeru zadržanosti koordinacijo prevzame: dr. Tanja Dreo.

tel.: 059 232 806, fax.: 01/257 38 47

e-mail: tanja.dreo@nib.si

Program pripravil: Primož Pajk

Priloge:

Priloga 1: Seznami razmejenih območij in kartografski prikaz območij razmejitev (okuženo območje, območje omejitve premeščanja čebel in nevtralna območja)

Priloga 2: Navodila za vzpostavitev uradnih evidenc o posebnem nadzoru

Priloga 3: Obrazci za vpisovanje

A0: Zapisnik o fitosanitarnem pregledu

A: Zapisnik o zdravstvenem pregledu rastlin

A1: Popis zdravstvenih pregledov rastlin

B: Zapisnik o odvzemu vzorca

B1: Zapisnik o odvzemu vzorca - popis vzorcev

Priloga 1: Seznam občin na okuženem območju, kjer se je hrušev ožig ustalil, določenih z Uredbo Komisije št. 690/2008 o priznavanju varovanih območij v Skupnosti, izpostavljenih posebni nevarnosti za zdravstveno varstvo rastlin, ter z Direktivo 2000/29/ES, kjer je dovoljeno zmanjševanje infekcijskega pritiska z izrezovanjem delov okuženih rastlin (občine na gorenjskem, koroškem, mariborskem in notranjskem območju) – odločba št. 3430-51/2011-3, z dne 02.04.2012:

OBČINA	LETO RAZMEJITVE
Bled	2008
Bloke	2008
Bohinj	2008
Borovnica	2008
Bovec	2008
Brezovica	2008
Cerklje na Gorenjskem	2006
Cerknica	2008
Črna na Koroškem	2008
Dobrna: območje naselij: Klanc, Loka pri Dobrni, Parož in Zavrh nad Dobrno	2012
Dobrova – Polhov Gradec	2008
Domžale – del severozahodno od avtoceste	2009
Dravograd	2008
Gorenja vas - Poljane	2008
Gorje	2008
Gornji Grad	2008
Hoče - Slivnica	2006
Horjul	2008
Ig	2008
Jesenice	2008
Jezersko	2008
Kamnik	2006
Kočevje	2008
Komenda	2009
Kranj	2006
Kranjska Gora	2008
Ljubno	2008
Log - Dragomer	2008
Logatec	2008
Lovrenc na Pohorju	2008
Luče	2008
Lukovica	2008
Medvode	2008
Maribor	2006
Mežica	2008
Mislinja	2008
Muta	2008
Naklo	2006
Nazarje	2008
Oplotnica	2008
Podvelka	2008
Preddvor	2006

Prevalje	2008
Rače – Fram: območje naselij Planica in Ranče	2011
Radlje ob Dravi	2008
Radovljica	2006
Ravne na Koroškem	2008
Ribnica	2008
Ribnica na Pohorju	2008
Ruše	2011
Selnica ob Dravi	2008
Slovenj Gradec	2008
Slovenska Bistrica: območje naselij: Bojtina, Cezlak, Frajhajn, Kalše, Kebelj, Kot na Pohorju, Lukanja, Modrič, Nadgrad, Ošelj, Podgrad na Pohorju, Spodnje Prebukovje, Šmartno na Pohorju, Zgornja Nova vas, Zgornje Prebukovje, Nova Gora nad Slovensko Bistrico, Kovača vas, Planina pod Šumikom, Smrečno, Jurišna vas, Modrič, Rep, Urh, Veliko Tinje, Turiška vas na Pohorju, Malo Tinje in Radkovec	2011
Sodražica	2008
Solčava	2008
Šenčur	2006
Škofja Loka	2006
Šoštanj	2008
Tržič	2006
Velenje: območje naselij Plešivec, Škalske Cirkovce, Šmartinske Cirkovce, Paka pri Velenju, Paški Kozjak in Janškovo selo	2009 in 2012
Velike Lašče	2008
Vitanje	2008
Vojnik: območje naselja Čreškova	2012
Vrhnika	2008
Vuzenica	2008
Zreče	2008
Žiri	2008
Žirovnica	2006
Železniki	2008

1.2 Seznam aktivnih žarišč (leto prve razmejnitve, leto zadnje aktivnosti, poštna številka, pošta, naselje in koordinate) v skladu z odločbo o določitvi mej okuženega in nevtralnega območja ter žarišč okužbe s hruševim ožigom (št. 3430-51/2011-3, z dne 02.04.2012):

A. Na varovanem območju:

Leto prve razmejnitve	Leto zadnje aktivnosti	Poštna številka	POŠTA	NASELJE	Y	X
2007	2007	9207	Prosenjakovci - Partosfalva	PORDAŠINCI	602.609	176.149
2007	2010	9207	Prosenjakovci	MOTVARJEVCI	603.017	175.184
2008	2011	9221	Martjanci	NORŠINCI	592.577	170.214
2010	2010	9224	Turnišče	RENKOVC	599421	166540
2007	2009	9220	Lendava - Lendva	LENDAVA	611.628	159.071
2011	2011	9220	Lendava - Lendva	LENDAVA 1	612.442	158.020
2008	2010	2272	Gorišnica	GORIŠNICA	578.334	141.449
2008	2010	2277	Središče ob Dravi	ŠALOVCI	595.070	142.266
2007	2010	2277	Središče ob Dravi	ŠALOVCI	595.117	142.225
2007	2011	3272	Rimske Toplice	GRAČNICA	517.964	105.373
2010	2010	1281	Kresnice	ZG. JEVNICA	479564	102951
2007	2010	5292	Renče	RENČE	397.258	84.054
2007	2009	5293	Volčja draga	BUKOVICA (NOVA GORICA)	396.829	84.068
2008	2009	5293	Volčja Draga	BUKOVICA (NOVA GORICA)	396.660	84.184
2011	2011	5293	Volčja Draga	BUKOVICA 3	396.749	84.030
2011	2011	5293	Volčja Draga	BUKOVICA 4	397.660	84.135

B. Na nevtralnih območjih:

Leto prve razmejnitve	Leto zadnje aktivnosti	Poštna številka	POŠTA	NASELJE	Y	X
2009	2010	3303	Gomilsko	GOMILSKO	503787	123495
2007	2010	3311	Šempeter v Savinjski dolini	SPODNJE ROJE	510.976	122.490

1.3 Seznam žarišč hruševega ožiga v mirovanju v skladu z odločbo o določitvi mej okuženega in nevtralnega območja ter žarišč okužbe s hruševim ožigom (št. 3430-51/2011-1, z dne 24.03.2011).

C. Na varovanem območju:

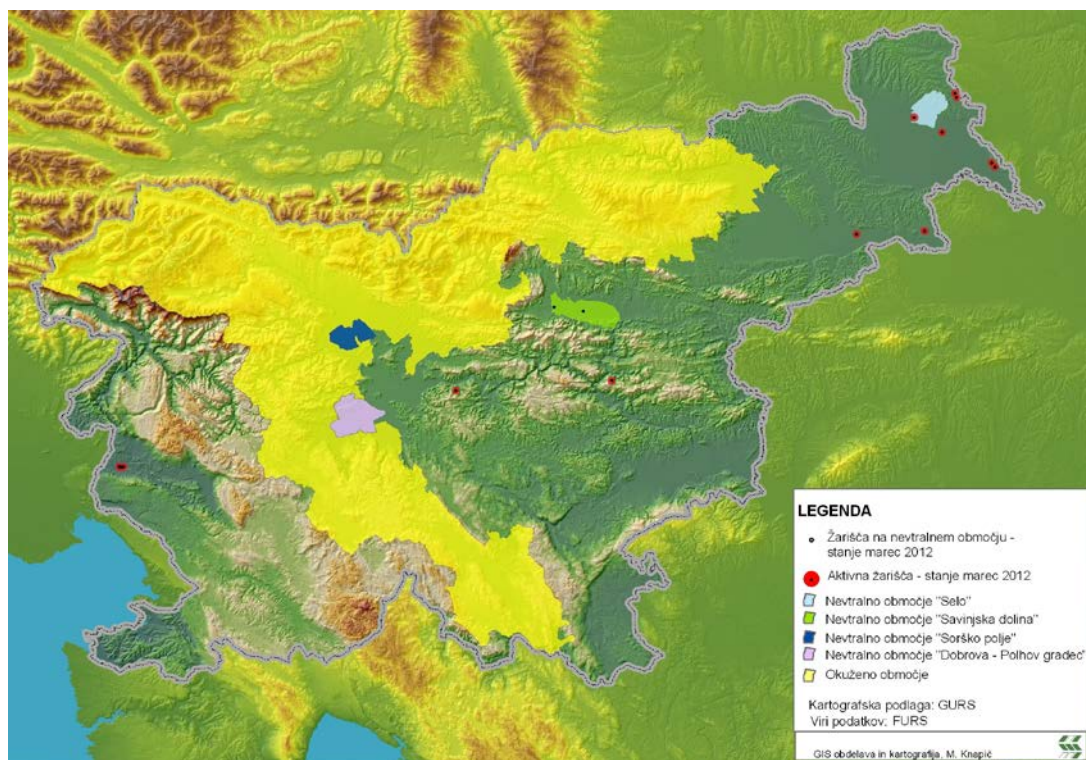
Leto prve razmejnitve	Leto zadnje aktivnosti	Poštna številka	POŠTA	NASELJE	Y	X
2003	2003	1211	Ljubljana-Šmartno	SPODNJE GAMELJNE	462280	108140
2003	2003	1217	Vodice	BUKOVICA PRI VODICAH	462220	114481
2003	2003	1236	Trzin	TRZIN	465960	109633
2003	2003	1290	Grosuplje	MALA RAČNA	476662	83600
2003	2003	1295	Ivančna Gorica	LEŠČEVJE	483287	85804
2003	2003	1336	Vas	VRH PRI FARI	492514	38523

2003	2003	1337	Osilnica	PAPEŽI	477008	46996
2003	2003	2250	Ptuj	KRČEVINA PRI VURBERGU	561830	149517
2003	2003	2250	Ptuj	KRČEVINA PRI VURBERGU	561762	149404
2003	2003	2250	Ptuj	KRČEVINA PRI VURBERGU	561763	149382
2003	2003	2314	Zgornja Polskava	ZGORNJA POLSKAVA	547465	142712
2003	2003	3311	Šempeter v Savinjski dolini	ZALOG PRI ŠEMPETRU	509329	126351
2003	2003	5223	Breginj	BREGINJ	379295	125415
2003	2003	5253	Čepovan	ČEPOVAN	406901	101238
2003	2003	6230	Postojna	BUKOVJE	433433	75614
2003	2003	8290	Sevnica	SEVNICA	523912	97056
2003	2003	8290	Sevnica	SEVNICA	523823	96423
2003	2003	9202	Mačkovci	DANKOVCI	589334	179778
2003	2005	5000	Nova Gorica	ROŽNA DOLINA	394970	89702
2005	2005	5000	Nova Gorica	ROŽNA DOLINA	395509	91363
2005	2005	5000	Nova Gorica	ROŽNA DOLINA	395112	91604
2003	2004	8321	Brusnice	VELIKE BRUSNICE	520362	73896
2007	2007	1129	Ljubljana	LJUBLJANA	464.796	101.748
2007	2007	1210	Ljubljana-Šentvid	MEDNO	456.759	109.159
2007	2007	2213	Zgornja Velka	TRATE	561.068	171.245
2007	2007	2270	Ormož	LOPERŠICE	592.709	140.946
2003	2007	2277	Središče ob Dravi	GRABE (ORMOŽ)	597.111	139.785
2007	2007	2323	Ptujska Gora	PTUJSKA GORA	558.910	134.616
2008	2008	3320	Velenje	ŠKALE	508.597	137.943
2007	2007	3305	Vransko	LOČICA PRI VRANSKEM	494.151	120.490
2003	2008	2277	Središče ob Dravi	SREDIŠČE OB DRAVI	597.430	139.967
2007	2008	9202	Mačkovci	KUŠTANOVCI	591.785	182.614
2007	2008	9206	Križevci	PANOVCI	594.242	180.807
2007	2008	9206	Križevci	DOMANJŠEVCI	598.945	182.890
2003	2005	3320	Velenje	ČRNOVA	512.302	133.286
2003	2007	3320	Velenje	ČRNOVA	512.197	133.240
2007	2007	6250	Ilirska Bistrica	TRPČANE	446.928	42.826
2007	2007	6250	Ilirska Bistrica	KUTEŽEVO	448.002	42.423
2007	2007	9205	Hodoš - Hodos	HODOŠ	601.302	188.341
2007	2007	9206	Križevci	KRIŽEVCI	595.918	182.223
2007	2007	9206	Križevci	KRIŽEVCI	595.924	182.027
2007	2008	9223	Dobrovnik - Dobronak	DOBROVNIK	603.779	168.489
2007	2008	9263	Kuzma	KUZMA	582.794	188.427
2007	2007	9207	Prosenjakovci - Partosfalva	ČIKEČKA VAS	601.225	176.430
2007	2007	9207	Prosenjakovci - Partosfalva	BERKOVCI (MORAVSKE TOPLICE)	599.199	179.461
2007	2007	9208	Fokovci	FOKOVCI	596.392	177.432
2007	2007	9227	Kobilje	KOBILJE	606.188	173.054
2007	2008	3310	Žalec	STUDENCE	513.151	130.657
2007	2009	9231	Beltinci	IŽAKOVCI	593.599	161.006
2007	2009	9240	Ljutomer	CEZANJEVCI	588.734	153.739

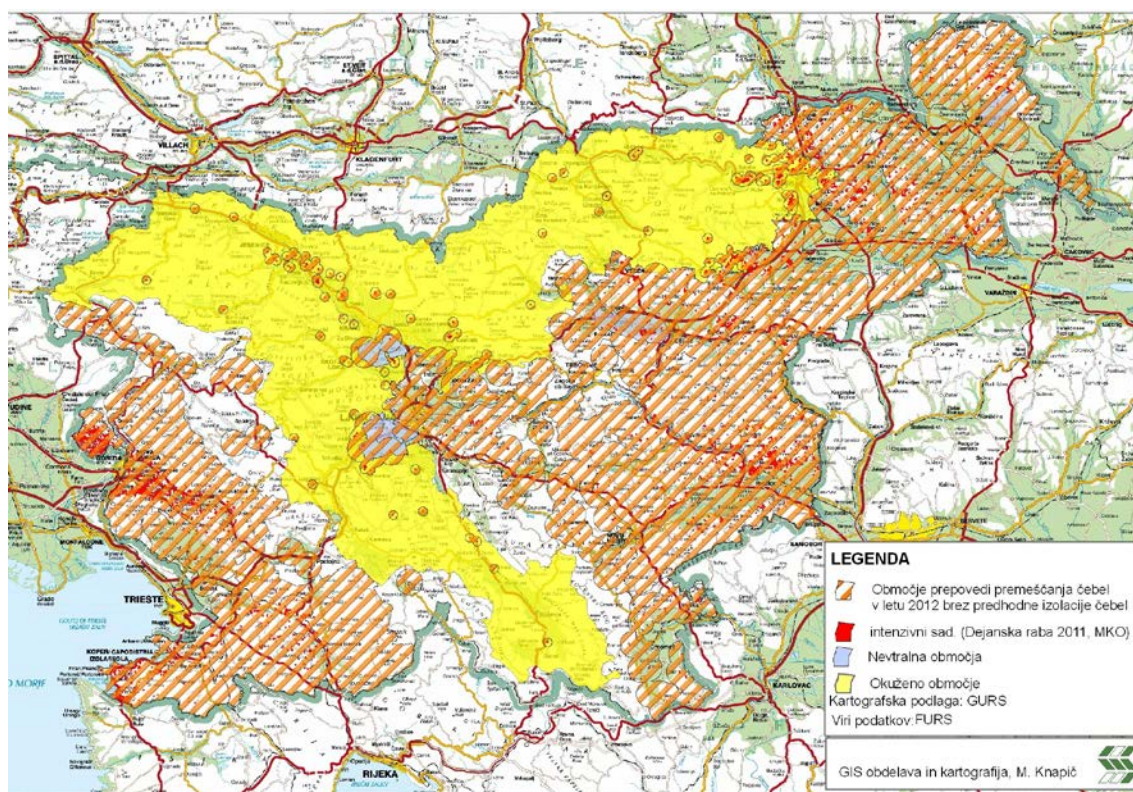
2008	2009	2201	Zgornja Kungota	KOZJAK NAD PESNICO	548.400	165.352
------	------	------	-----------------	-----------------------	---------	---------

D. Na nevtralnih območjih:

Leto prve razmejitve	Leto zadnje aktivnosti	Poštna številka	POŠTA	NASELJE	Y	X
2007	2008	1356	Dobrova	BREZJE PRI DOBROVI	451.271	99.403
2007	2007	1356	Dobrova	DOBROVA (DOBROVA-POLHOV GRADEČ	449.904	98.412
2007	2007	4000	Kranj	TRBOJE	455.022	117.215
2007	2007	4208	Šenčur	ŠENČUR	456.786	119.174
2007	2007	4208	Šenčur	VOKLO	455.045	118.996
2007	2007	4211	Mavčiče	PODREČA	454.936	114.650
2007	2007	4211	Mavčiče	JAMA (KRANJ)	454.045	117.130
2007	2007	4211	Mavčiče	MEJA	452.067	116.411
2008	2008	4208	Šenčur	VOGLJE (ŠENČUR)	457.010	118.834
2008	2008	4211	Mavčiče	JAMA (KRANJ)	454.000	117.145
2008	2008	3312	Prebold	KAPLJA VAS	506.178	122.227
2008	2008	3312	Prebold	LATKOVA VAS	507.664	122.657
2008	2009	3312	Prebold	LATKOVA VAS	507.576	122.976
2007	2008	3312	Prebold	DOLENJA VAS	507.541	121.738
2007	2009	4208	Šenčur	VOKLO	455.494	119.212



Slika 1: Okuženo območje na gorenjskem, koroškem, mariborskem in notranjskem območju, nevtrajna območja Sorško polje (določeno v letu 2006), Selo, Dobrova-Polhov Gradec (določena v letu 2008) in Savinjska dolina (določeno v letu 2010) ter aktivna žarišča na dan **02.04.2012**.



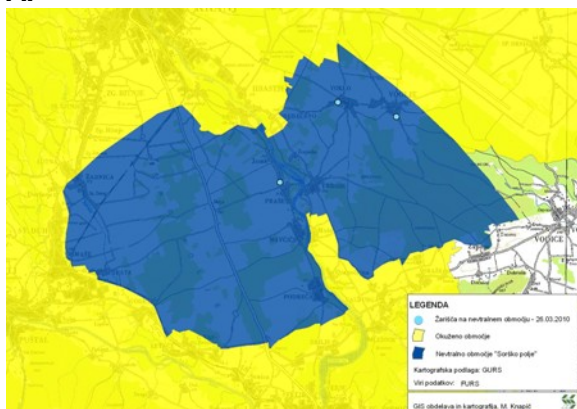
Slika 2: Območje prepovedi premeščanja čebeljih družin, kamor je premik (z okuženega območja in žarišč okužbe na ogroženo območje, zlasti v bližino sadovnjakov, dokler traja nevarnost zaradi hruševega ožiga) možen samo po izvedbi ukrepa izolacije.

Nevtralna območja za pridelavo gostiteljskih rastlin hruševega ožiga.

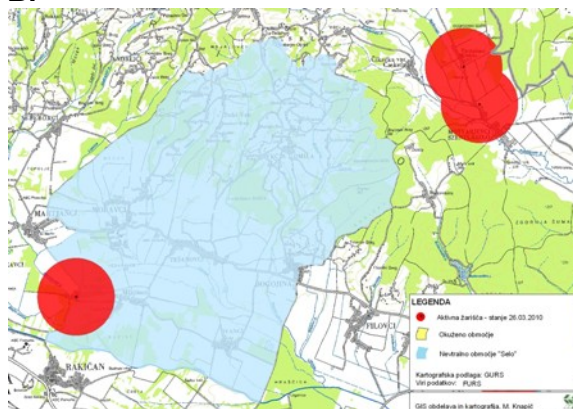
NEVTRALNA OBMOČJA, kjer je mogoče vzpostaviti mesta pridelave gostiteljskih rastlin za saditev (podrobneje je obseg določen z odločbo FURS: ODLOČBO o določitvi mej okuženih in nevtralnih območij ter žarišč okužbe s hruševim ožigom št. **3430-51/2011-3**, z dne **02.04.2012**).

a. Sorško Polje
b. Selo
c. Dobrova – Polhov Gradec
d. Savinjska dolina

A.

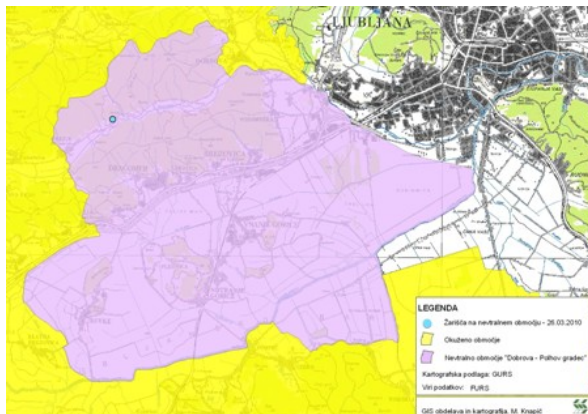


B.



Slika 3: Grafični prikaz nevtralnih območij (vir: FURS, 2006, 2008 in 2010): **A.** Sorško polje (2006), **B.** Selo (2008), **C.** Dobrova – Polhov Gradec (2006) in **D.** Savinjska dolina (2010).

C.



D.



Priloga 2: NAVODILA ZA VZPOSTAVITEV URADNIH EVIDENC O POSEBNEM NADZORU

Izvajalci posebnega nadzora so dolžni zbirati podatke o uradnih zdravstvenih pregledih in vpisovati podatke, da so na razpolago koordinatorju posebnega nadzora po Programu RS za fitosanitarno področje in vodi fitosanitarne inšpekcije. Sistematično se v bazo podatkov zbirajo tudi opazovanja drugih izvajalcev v skladu s 5. členom ZZVR-1.

I. Izvajalci

1. Koordinator posebnega nadzora:

FURS: Primož Pajk, primoz.pajk@gov.si, Vlasta Knapič, vlasta.knapič@gov.si

2. Koordinator v FSI:

Joži Jerman Cvelbar: jozi.cvelbar@gov.si, Andrej Potočnik: andrej.potocnik@gov.si

Lokalni koordinatorji - vodje enot fitosanitarne inšpekcije:

- KRANJ, mag. Andrej Potočnik; andrej.potocnik@gov.si
- NOVA GORICA, Radovan Ličen; radovan.licen@gov.si
- KOPER, Helena Hrvatin; helena.hrvatin@gov.si
- OBREŽJE, Bojana Polovič; bojana.polovic@gov.si
- LJUBLJANA, mag. Irena Miklič Lautar; irena.miklic-lautar@gov.si
- CELJE, mag. Ema Pavlič Nikolič; ema.pavlic@gov.si
- MARIBOR, mag. Mojca Lešnik; mojca.lesnik@gov.si
- MURSKA SOBOTA, Milan Lukman; milan.lukman@gov.si

3. Koordinator v GI:

mag. Bojan Vomer: bojan.vomer@gov.si

4. Koordinator v GIS:

dr. Dušan Jurc: dušan.jurc@gozdis.si, Nikica Ogris: nikica.ogris@gozdis.si

5. Koordinator v ZGS:

Marija Kolšek: marija.kolsek@zgs.gov.si

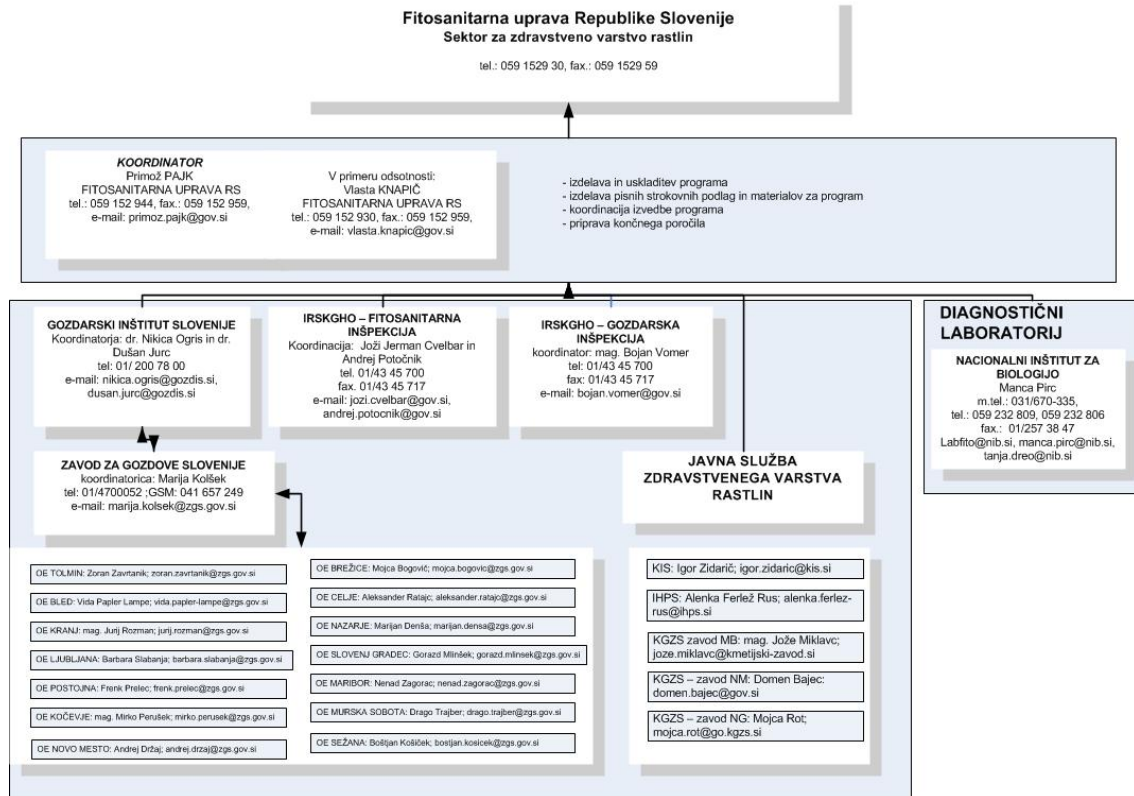
6. Koordinatorji izvajalcev javne službe:

- Igor Zidarič (KIS); igor.zidaric@kis.si
- Alenka Ferlež Rus (IHPS); alenka.ferlez-rus@ihps.si
- mag. Jože Miklavc (KGZS-MB); joze.miklavc@kmetijski-zavod.si
- Domen Bajec (KGZS-NM); domen.bajec@gov.si
- Mojca Rot (KGZS-NG); mojca.rot@go.kgzs.si

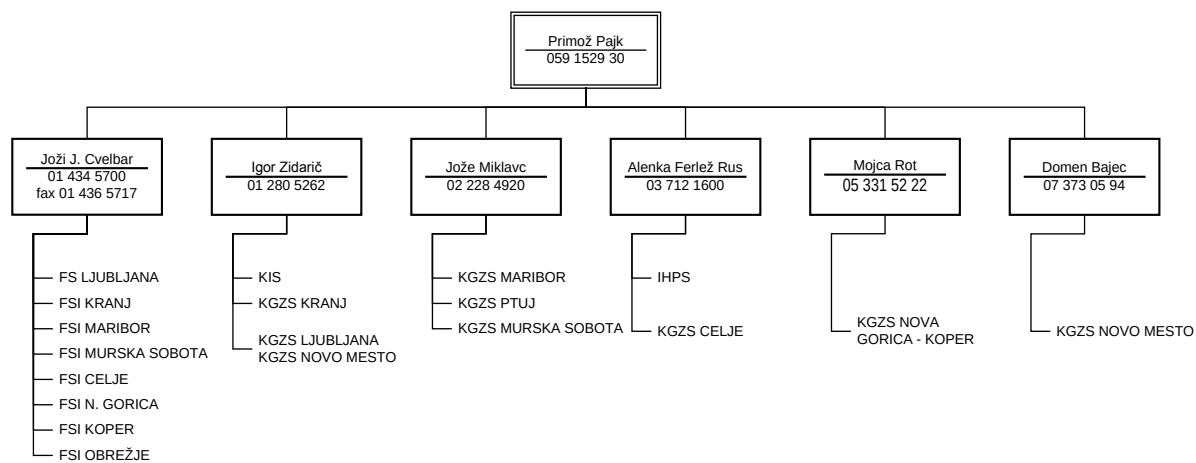
7. Koordinator diagnostičnega laboratorija:

- Manca Pirc (NIB), m.tel.: 031/670-335, tel.: 059 232 809, fax.: 01/257 38 47:
Labfito@nib.si, manca.pirc@nib.si, tanja.dreo@nib.si

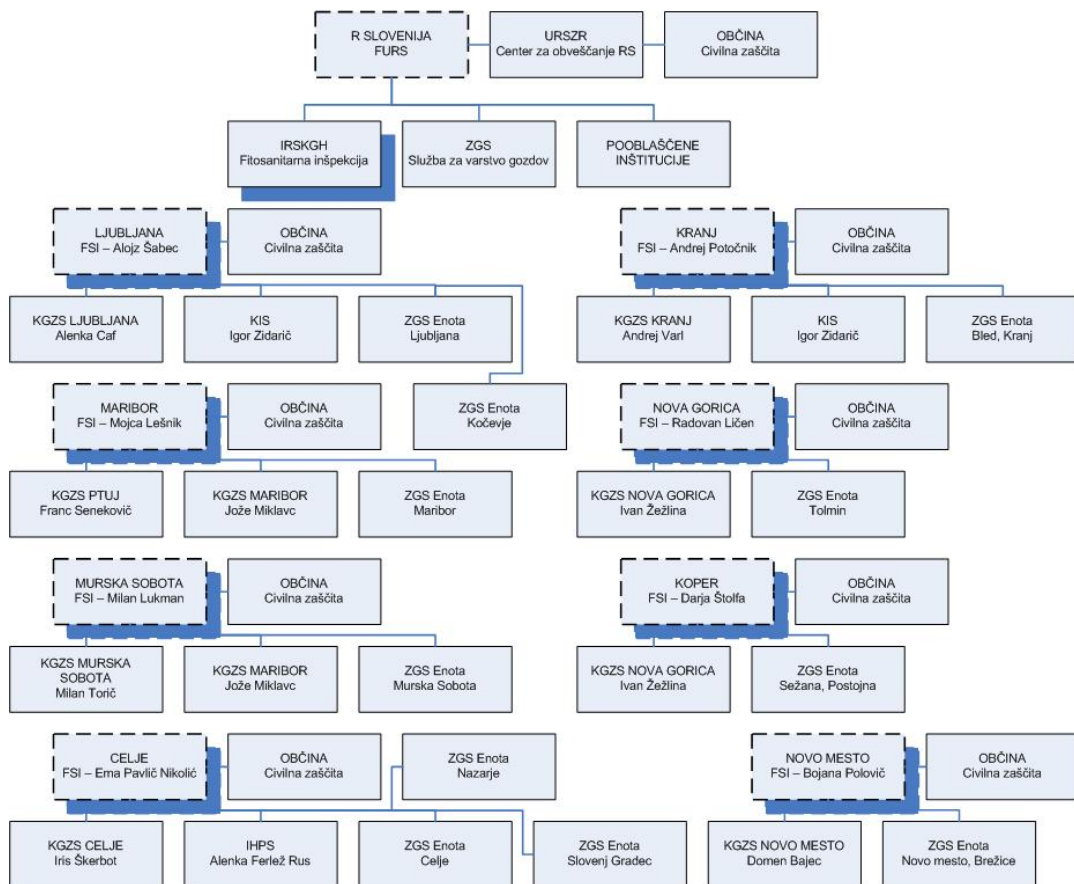
Shema izvedbe in poročanja



Shema poročanja o zdravstvenih pregledih gostiteljskih rastlin EA



Shema koordinacijskih središč, ki se oblikujejo v primeru izbruha EA na centralnem/lokalnem nivoju pod vodstvom vodje enote fitosanitarne inšpekcije.



II. Opis nekaterih podatkov, ki so potrebni za vpis v bazo zdravstvenih pregledov za posebni nadzor hruševega ožiga v aplikaciji FURS APL (podrobnejša navodila za vnos v aplikacijo so v FURS APL).

A. podatki o pregledu in mestu pregleda

Podatek	Opis in šifranti	
Predmet nadzora	Izberite iz šifranta eno od vrednosti: - <i>Amelanchier</i> - <i>Amelanchier canadensis</i> - <i>Amelanchier laevis</i> - <i>Amelanchier lamarkii</i> - <i>Amelanchier ovalis</i> - <i>Chaenomeles</i> - <i>Chaenomeles californica</i> - <i>Chaenomeles cathayensis</i> - <i>Chaenomeles clarkiana</i> - <i>Chaenomeles japonica</i> - <i>Chaenomeles speciosa</i> - <i>Chaenomeles superba</i> - <i>Chaenomeles vilmoriniana</i> - <i>Cotoneaster</i> - <i>Cotoneaster acuminatus</i> - <i>Cotoneaster acutifolius</i> - <i>Cotoneaster adpressus</i> - <i>Cotoneaster affinis</i> - <i>Cotoneaster ambiguus</i> - <i>Cotoneaster amoenus</i> - <i>Cotoneaster apiculatus</i> - <i>Cotoneaster bullatus</i> - <i>Cotoneaster buxifolius</i> - <i>Cotoneaster congestus</i> - <i>Cotoneaster conspicuus</i> - <i>Cotoneaster cooperi</i> - <i>Cotoneaster crispus</i> - <i>Cotoneaster dammeri</i> - <i>Cotoneaster dielsianus</i> - <i>Cotoneaster distichus</i> - <i>Cotoneaster divaricatus</i> - <i>Cotoneaster foveolatus</i> - <i>Cotoneaster franchetii</i> - <i>Cotoneaster franchetii</i> var. <i>sternianus</i> - <i>Cotoneaster frigidus</i> - <i>Cotoneaster glabratus</i> - <i>Cotoneaster glaucophyllus</i> - <i>Cotoneaster harrovianus</i> - <i>Cotoneaster harrismithii</i> - <i>Cotoneaster hebephyllus</i> - <i>Cotoneaster henryanus</i> - <i>Cotoneaster hessei</i> - <i>Cotoneaster horizontalis</i> - <i>Cotoneaster hupehensis</i> - <i>Cotoneaster ignavus</i> - <i>Cotoneaster insignis</i> - <i>Cotoneaster integerrimus</i> - <i>Cotoneaster lacteus</i> - <i>Cotoneaster lucidus</i> - <i>Cotoneaster microphyllus</i> var. - <i>Cotoneaster moupinensis</i> - <i>Cotoneaster multiflorus</i> var. - <i>calocarpus</i> - <i>Cotoneaster nebrodensis</i> - <i>Cotoneaster newryensis</i> - <i>Cotoneaster niger</i> - <i>Cotoneaster nitens</i> - <i>Cotoneaster nitidifolius</i>	- <i>Malus rockii</i> - <i>Malus sargentii</i> - <i>Malus sieboldii</i> - <i>Malus sieversii</i> - <i>Malus sikkimensis</i> - <i>Malus spectabilis</i> - <i>Malus sylvestris</i> - <i>Malus sylvestris</i> subsp. <i>sylvestris</i> - <i>Malus toringo</i> - <i>Malus toringo</i> var. <i>toringo</i> - <i>Malus toringoides</i> - <i>Malus transitoria</i> - <i>Malus trilobata</i> - <i>Malus tschonoskii</i> - <i>Malus x adstringens</i> - <i>Malus x arnoldiana</i> - <i>Malus x astracanica</i> - <i>Malus x atosanguinea</i> - <i>Malus x dawsoniana</i> - <i>Malus x denboerii</i> - <i>Malus x gloriosa</i> - <i>Malus x hartwigii</i> - <i>Malus x heterophylla</i> - <i>Malus x micromalus</i> - <i>Malus x moerlandsii</i> - <i>Malus x platycarpa</i> - <i>Malus x purpurea</i> - <i>Malus x robusta</i> - <i>Malus x schiedeckeri</i> - <i>Malus x soulardii</i> - <i>Malus x sublobata</i> - <i>Malus x zumi</i> - <i>Malus x zumi</i> var. <i>calocarpa</i> - <i>Malus yunnanensis</i> - <i>Mespilus</i> - <i>Mespilus germanica</i> - <i>Pyracantha</i> - <i>Pyracantha coccinea</i> - <i>Pyrus</i> - <i>Pyrus amygdaliformis</i> - <i>Pyrus communis</i> - <i>Pyrus L.</i> - <i>Pyrus nivalis</i> - <i>Pyrus pyraeaster</i> - <i>Pyrus pyrifolia</i> - <i>Pyrus salicifolia</i> - <i>Pyrus spinosa</i> - <i>Sorbus</i> - <i>Sorbus alnifolia</i> - <i>Sorbus americana</i> - <i>Sorbus anglica</i> - <i>Sorbus aria</i> - <i>Sorbus arnoldiana</i> - <i>Sorbus arranensis</i> - <i>Sorbus aucuparia</i> - <i>Sorbus aucuparia</i> subsp. <i>aucuparia</i> - <i>Sorbus aucuparia</i> subsp. <i>glabrata</i> - <i>Sorbus aucuparia</i> var. <i>aucuparia</i> - <i>Sorbus aucuparia</i> var. <i>edulis</i> - <i>Sorbus austriaca</i>

- <i>Cotoneaster obscurus</i> - <i>Cotoneaster pannosus</i> - <i>Cotoneaster praecox</i> - <i>Cotoneaster racemiflorus</i> var. <i>nummularius</i> - <i>Cotoneaster roseus</i> - <i>Cotoneaster rotundifolius</i> - <i>Cotoneaster rubens</i> - <i>Cotoneaster rugosus</i> - <i>Cotoneaster ryhtidophyllus</i> - <i>Cotoneaster salicifolius</i> - <i>Cotoneaster salicifolius</i> var. <i>floccosus</i> - <i>Cotoneaster sikangensis</i> - <i>Cotoneaster simonsii</i> - <i>Cotoneaster splendens</i> - <i>Cotoneaster tomentosus</i> - <i>Cotoneaster turbinatus</i> - <i>Cotoneaster uniflorus</i> - <i>Cotoneaster wardii</i> - <i>Cotoneaster x watereri</i> - <i>Cotoneaster zabelii</i> - <i>Crataegus</i> - <i>Crataegus arnoldiana</i> - <i>Crataegus crus-galli</i> - <i>Crataegus curvisepala</i> - <i>Crataegus curvisepala</i> subsp. <i>curvisepala</i> - <i>Crataegus curvisepala</i> subsp. <i>zlatnensis</i> - <i>Crataegus curvisepala</i> x <i>laevigata</i> - <i>Crataegus curvisepala</i> x <i>monogyna</i> - <i>Crataegus douglasii</i> - <i>Crataegus holmesiana</i> - <i>Crataegus laevigata</i> - <i>Crataegus laevigata</i> x <i>monogyna</i> - <i>Crataegus lavalleyi</i> - <i>Crataegus macrosperma</i> - <i>Crataegus marshallii</i> - <i>Crataegus mollis</i> - <i>Crataegus monogyna</i> - <i>Crataegus oxyacantha</i> - <i>Crataegus persimilis</i> - <i>Crataegus phaenopyrum</i> - <i>Crataegus punctata</i> - <i>Crataegus rivularis</i> - <i>Crataegus saligna</i> - <i>Crataegus spathulata</i> - <i>Crataegus subvillosa</i> - <i>Crataegus succulenta</i> - <i>Crataegus viridis</i> - <i>Crataegus x lavalleyi</i> - <i>Cydonia</i> - <i>Cydonia oblonga</i> - <i>Eriobotrya</i> - <i>Eriobotrya deflexa</i> - <i>Eriobotrya deflexicalyx</i> - <i>Eriobotrya japonica</i> - <i>Malus</i> - <i>Malus angustifolia</i> - <i>Malus baccata</i> - <i>Malus baccata</i> var. <i>mandshurica</i> - <i>Malus bracteata</i> - <i>Malus brevipes</i> - <i>Malus coronaria</i> - <i>Malus dasyphylla</i> - <i>Malus domestica</i> - <i>Malus florentina</i>	- <i>Sorbus austriaca</i> subsp. <i>mayeri</i> - <i>Sorbus bristolensis</i> - <i>Sorbus caloneura</i> - <i>Sorbus carniolica</i> - <i>Sorbus carpatica</i> - <i>Sorbus cashmiriana</i> - <i>Sorbus chamaemespilus</i> - <i>Sorbus commixta</i> - <i>Sorbus cuspidata</i> - <i>Sorbus decipiens</i> - <i>Sorbus decora</i> - <i>Sorbus devoniensis</i> - <i>Sorbus discolor</i> - <i>Sorbus domestica</i> - <i>Sorbus epidendron</i> - <i>Sorbus esserteauana</i> - <i>Sorbus filipes</i> - <i>Sorbus folgeneri</i> - <i>Sorbus gracilis</i> - <i>Sorbus graeca</i> - <i>Sorbus harrowiana</i> - <i>Sorbus hostii</i> - <i>Sorbus hungarica</i> - <i>Sorbus hupehensis</i> - <i>Sorbus hybrida</i> - <i>Sorbus insignis</i> - <i>Sorbus intermedia</i> - <i>Sorbus istriaca</i> - <i>Sorbus japonica</i> - <i>Sorbus keissleri</i> - <i>Sorbus koehneana</i> - <i>Sorbus lanata</i> - <i>Sorbus lancifolia</i> - <i>Sorbus latifolia</i> - <i>Sorbus matsumarana</i> - <i>Sorbus megalocarpa</i> - <i>Sorbus meinichii</i> - <i>Sorbus meliosmifolia</i> - <i>Sorbus minima</i> - <i>Sorbus mougeotii</i> - <i>Sorbus neglecta</i> - <i>Sorbus obtusifolia</i> - <i>Sorbus occidentalis</i> - <i>Sorbus pallescens</i> - <i>Sorbus pannonica</i> - <i>Sorbus paucicrenata</i> - <i>Sorbus pluripinnata</i> - <i>Sorbus pohuashanensis</i> - <i>Sorbus poterifolia</i> - <i>Sorbus prattii</i> - <i>Sorbus pygmaea</i> - <i>Sorbus randaiensis</i> - <i>Sorbus reducta</i> - <i>Sorbus rehderiana</i> - <i>Sorbus rhamnoides</i> - <i>Sorbus rufo-ferruginea</i> - <i>Sorbus rupicola</i> - <i>Sorbus sambucifolia</i> - <i>Sorbus sargentiana</i> - <i>Sorbus scalaris</i> - <i>Sorbus scopulina</i> - <i>Sorbus serotina</i> - <i>Sorbus sitchensis</i> - <i>Sorbus slavnicensis</i> - <i>Sorbus splendida</i> - <i>Sorbus subpinnata</i> - <i>Sorbus subsimilis</i>
---	--

	- <i>Malus floribunda</i> - <i>Malus formosana</i> - <i>Malus fusca</i> - <i>Malus glabrata</i> - <i>Malus glaucescens</i> - <i>Malus halliana</i> - <i>Malus honanensis</i> - <i>Malus hupehensis</i> - <i>Malus ioensis</i> - <i>Malus ostale vrste rodu Malus</i> - <i>Malus prattii</i> - <i>Malus prunifolia</i> - <i>Malus prunifolia</i> var. <i>Prunifolia</i> - <i>Malus prunifolia</i> var. <i>rinkii</i> - <i>Malus pumila</i> - <i>Malus pumila</i> var. <i>paradisiaca</i>	- <i>Sorbus thomsonii</i> - <i>Sorbus thuringiaca</i> - <i>Sorbus tianshanica</i> - <i>Sorbus torminalis</i> - <i>Sorbus umbellata</i> - <i>Sorbus vilmorinii</i> - <i>Sorbus wilsoniana</i> - <i>Sorbus x thuringiaca</i> - <i>Sorbus xanthoneura</i> - <i>Sorbus zahlbruckneri</i> - <i>Photinia davidiana</i> (<i>Stranvaesia davidiana</i>) Cardot ex. <i>Stranvaesia</i> Lindl.
Sorta	podatek o sorti, če je na razpolago	
Vrsta lokacije	Izberite iz šifranta eno od vrednosti: - čebelnjak - drevesnica - gozdna - drevesnica - okrasna - drevesnica - sadna - gozd - gozdni semenski sestoji za matično gozdno drevesnico - javne zasajene površine (park, pokopališče, ...) - maloprodaja - trgovina, vrtni centri, tržnica, prodaja na domu - matični nasad - okrasne rastline - matični nasad - sadne rastline - mejno vstopno mesto - plantaže gozdnega drevja - sadovnjak - ekstenzivni - sadovnjak - intenzivni - skladišče - ostalo - veleprodaja - vrt - vstopno mesto v notranjosti - ZAP-za razmnoževalni material v vinogradništvu, sadjarstvu, hmeljarstvu	
Vrsta rastlinskega materiala	Izberite iz šifranta eno od vrednosti: - cepiči - listi/iglice, samostojno ali na vejah - matična rastlina za cepiče - matična rastlina za podlage - podlaga, posajena - rastlina, posajena, okrasna - rastlina, rastoča - sadika, posajena - živ cvetni prah	

B. podatki o vzorčenju

Podatek	Opis in šifranti
Predmet vzorčenja	Izberite iz šifranta eno od vrednosti: - cela rastlina - cvet - cvetni prah - listi - veja (z listi ali brez) ali poganjki
Namen vzorčenja	Izberite iz šifranta eno od vrednosti: - vizualna določitev - sum na - naknadna kontrola - drugo